

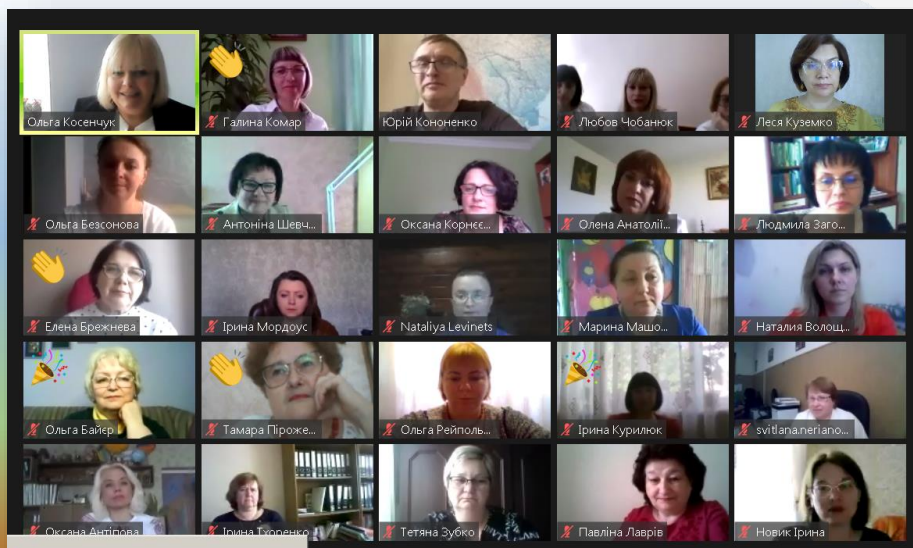
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ ТА ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ В РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ДИТИНИ

21.05.2021 року відбувся шіснадцятий (завершальний) вебінар у межах підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) за [Програмою підвищення кваліфікації](#), організованого Міністерством освіти і науки України, Державною установою «Український інститут розвитку освіти» за участі авторського колективу розробників БКДО.

Модераторка вебінарів **Ольга КОСЕНЧУК**, кандидат педагогічних наук, доцент, начальниця відділу дошкільної та початкової освіти UIPO, у вітальному слові звернулася до учасників і зазначила:

«Доброго дня, шановні друзі – розробники БКДО й учасники програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з дошкільної освіти! На державному рівні зроблено ще один крок для забезпечення рівного доступу до якісного дошкільця в Україні. Ідея імплементції Базового компонента в регіонах, об'єднала МОН України,

Український інститут розвитку освіти, розробників оновленого БКДО. У взаємодії було створено Типову програму з підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти. Завдяки спільній консолідації зусиль відбулося онлайн навчання. Сьогодні наша фінальна зустріч, під час якої ми підіб'ємо підсумки, а також обговоримо питання забезпечення

наступності між дошкільною та початковою освітою в реалізації перспектив розвитку освіти».

З вітальним словом до присутніх звернувся **КОНОНЕНКО Юрій Григорович**, начальник головного управління загальної середньої та дошкільної освіти МОН України:

«Шановні колеги, дозвольте мені, за дорученням керівництва Міністерства освіти і науки України, щиро вас привітати із завершенням довготривалої і плідної роботи! Вона є надзвичайно важливою, оскільки стосується питання розвитку дошкільної освіти, як першої ланки в системі освіти України. Впродовж кількох місяців ми вперше готували регіональних тренерів, які сприятимуть імплементації Стандарту в заклади дошкільної освіти і в роботу з дітьми у своїх регіонах.

Ми вдячні науковцям, які долучилися до розроблення Стандарту дошкільної освіти і до проведення вебінарів. Ця робота була надзвичайно серйозною і координувалася Українським інститутом розвитку освіти, зокрема відділом дошкільної і початкової освіти. Не зважаючи на складні часи пандемії, робота проводилася дуже інтенсивно – упродовж трьох місяців командою професіоналів організовано і проведено шістнадцять вебінарів підвищення кваліфікації для понад 100 представників з усіх регіонів України, серед яких: науково-педагогічні працівники, фахівці Центрів професійного розвитку, методисти відділів дошкільної освіти обласних/міських інститутів післядипломної освіти; педагогічні працівники закладів дошкільної освіти.

У перебігу вебінарів розглянуто зміст сімох освітніх напрямів інваріантного складника Стандарту та шість – варіативного; обговорено і розроблено, у процесі практичних робіт, інноваційні форми, методи та прийоми роботи з дітьми з урахування ціннісного та компетентнісного підходів. На сайті МОН розміщено інформацію на допомогу фахівцям щодо впровадження Базового компонента дошкільної освіти, зокрема і матеріали проведених вебінарів з підвищення кваліфікації, які стануть у нагоді для реалізації змісту оновленого документу.

Наразі продовжується робота з оновлення Закону України «Про дошкільну освіту», з розроблення та впровадження професійних стандартів за професіями вихователь та керівник закладу дошкільної освіти. Дозвольте запевнити, що керівництво Міністерства приділяє велику увагу розвитку дошкільної освіти і завжди готове, у співпраці з вами, поліпшувати і покращувати дошкільну освіту, як першу самоцінну ланку.

Бажаю вам успішної роботи, гарного завершення всього циклу вебінарів за програмою підвищення кваліфікації. Разом ми змінимо освіту на краще!»

З надихаючою промовою до учасників вебінару звернувся **КАРАНДІЙ Вадим Анатолійович**, директор Державної установи “Український інститут розвитку освіти”

У своєму виступі він зазначив:

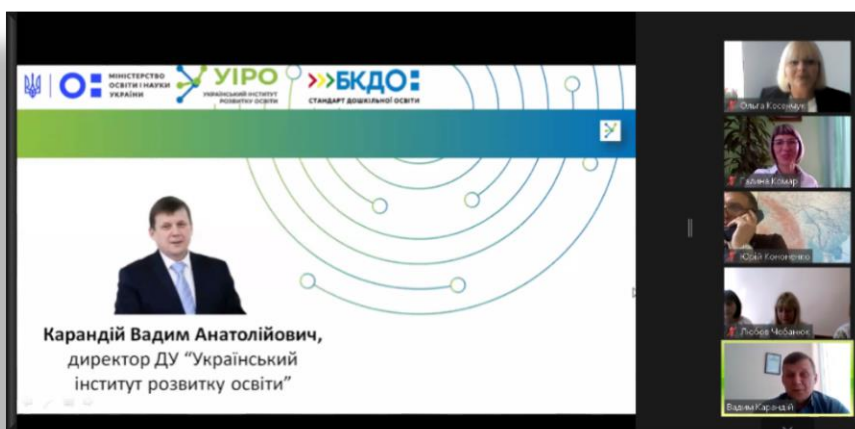
«Дозвольте долучитися до вітань всіх учасників програми підвищення кваліфікації, які впродовж тривалого часу працювали над опануванням нових підходів Стандарту дошкільної освіти. Я цілком погоджуюся про значимість дошкільної освіти і запевняю, що її розвиток є пріоритетом у діяльності Українського інституту розвитку освіти. На сьогодні ми можемо стверджувати, що в оновленому БКДО підкреслено цінності дошкільної освіти, які виступають орієнтиром для всіх суб'єктів і орієнтирами для визначення способів досягнення результату. В ньому відображено індивідуалізацію освітніх процесів, урізноманітнено види дитячої діяльності, актуалізовано значення освітнього середовища і участь батьків в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Нині, важливим кроком є поєднання зусиль всіх учасників процесу оновлення дошкільної освіти: Міністерства освіти і науки України, наукових інституцій, зокрема, Українського інституту розвитку освіти і вас – представників освітніх установ з різних регіонів України. Впродовж організованих нами шістнадцяти вебінарів за Програмою підвищення кваліфікації, ви мали змогу поглиблювати свої знання, удосконалювати методичний та практичний рівні професійної

компетентності. Вам надавали методичні рекомендації, підтримували і надихали експерти – розробники оновленого Базового компоненту дошкільної освіти. Ви демонстрували свою майстерність у процесі взаємодії в групах, виконуючи практичні завдання; працювали над завданнями самостійної роботи.

Ураховуючи ситуацію з пандемією, застосований формат роботи, з урахуванням сучасних засобів зв'язку, забезпечив і уможливив оперативне спілкування і взаємодію однодумців. Під час проведення занять з учасниками підвищення кваліфікації, нам вдалося забезпечити всі умови і створити об'єднавчий майданчик для професійної спільноти з усієї України та небайдужих представників громадськості, які прагнуть змін в дошкільній освіті.

Маю сподівання на подальшу плідну співпрацю з авторами оновленого Стандарту щодо створення відеопрезентацій та розроблення цілісного

онлайн курсу для підвищення кваліфікації фахівців у закладах дошкільної освіти з питань впровадження Базового компоненту дошкільної освіти, за підтримки Європейського Центру Вергеланда. Нині триває робота зі створення електронного посібника з методичними рекомендаціями щодо впровадження змісту оновленого БКДО. Працівники UIPO долучені до розроблення професійних стандартів вихователя і керівника закладу дошкільної освіти. Планується також, за участі команди підтримки реформ, проведення досліджень за методикою ECERS-3, що є кроком до формування нової культури об'єктивного оцінювання і підвищення якості дошкільної освіти в Україні.

Висловлюю сподівання, що кожен з вас, як регіональний тренер, усвідомлює величезну відповідальність за майбутнє дітей і докладе всіх зусиль, аби отриманні знання, вміння і досвід передати своїм колегам. Висловлюю подяку всім вам, Міністерству освіти і науки України, а також розробникам БКДО за плідну роботу. Сподіваюся на подальшу співпрацю і спільні дії з Українським інститутом розвитку освіти!»

Спікери з теми «Забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою в реалізації перспектив розвитку дитини»:

Тамара ПІРОЖЕНКО, доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії психології дошкільника Інституту психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України.

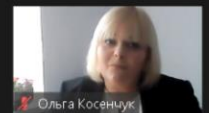

Світлана НЕРЯНОВА, начальник відділу дошкільної освіти головного управління загальної середньої та дошкільної освіти директорату дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти МОН України;

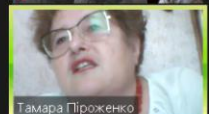
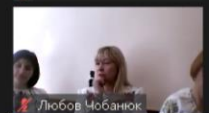
Тамара Піроженко, у своєму виступі, зазначила, що Державний стандарт дошкільної освіти передбачає набуття дитиною компетентностей, які мають прояв у наскрізних вміннях та навичках, серед яких пошук нової інформації, вміння використовувати знання та набутий досвід для різних цілей практичної діяльності, навички спілкування з однолітками та дорослими, вміння працювати у групах.

Експертка акцентувала увагу на наступності дошкільної та початкової освіти, яку характеризують:

- ✓ узгодженість та цільова єдність в розвитку дитини на етапах дошкільної та початкової освіти;
- ✓ спільність для дошкільної та початкової освіти принципів, підходів, намірів, провідних видів діяльності, що забезпечують розвиток дитини;

Юрій Кононенко

- ✓ використання форм та методів педагогічної роботи, які відповідають віковим закономірностям розвитку дитини;
- ✓ послідовне збагачення та формування компетентностей дитини дошкільного та молодшого шкільного віку як результату освіти.

КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ключові для дошкільної освіти компетентності дитини:

інваріантна частина: рухова і здоров'язбережувальна, особистісна, ігрова, предметно-практична та технологічна, сенсорно-пізнавальна, логіко-математична та дослідницька, нові: природничо-екологічна з навичками, що орієнтовані на сталій розвиток, соціально-громадянська, комунікативна, мовленнєва, художньо-мовленнєва, мистецько-творча (художньо-продуктивна, музична, театралізована)

варіативна частина: нові: спортивно-ігрова (шахи, футбол, баскетбол), цифрова компетентність (основи цифрової грамотності), соціально-фінансова грамотність, мовленнєва (оволодіння основними грамоти), мовленнєва (оволодіння іноземною мовою), мистецько-творча (хореографія)

ключові для початкової освіти компетентності дитини:

вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, математична, компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій, інноваційність, екологічна, інформаційно-комунікативна, громадянська та соціальна, культурна, підприємливість та фінансова грамотність

КОМПЕТЕНТНОСТІ

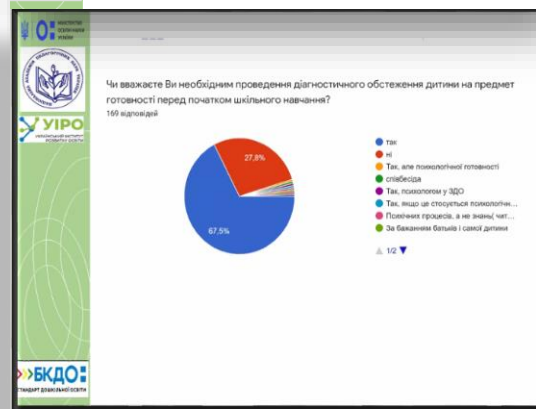
формуються у дитини дошкільного віку в різних видах діяльності ЗА ОСВІТНІМИ НАПРЯМАМИ

«Особистість дитини»
«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»
«Дитина в природному довкіллі»
«Гра дитини»
«Дитина в соціумі»
«Мовлення дитини»
«Дитина у світі мистецтва»

мають продовження в початковій школі ЧЕРЕЗ ОСВІТНІ ГАЛУЗІ

«Мовно-літературна»
«Математична»
«Природничка»
«Технологічна»
«Інформатична»
«Соціальна»
«Здоров'язбережувальна»
«Громадянська»
«Історична»
«Мистецька» та «Фізкультурна»

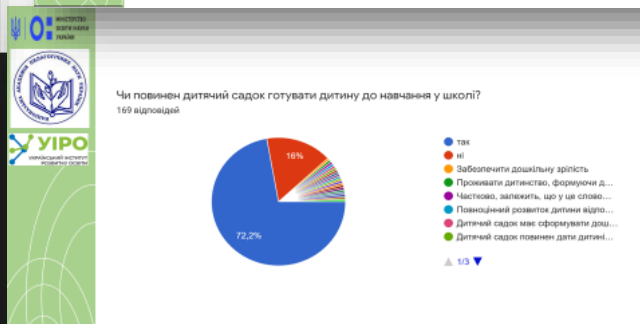
У своєму виступі, спікерка навела низку статистичних даних, щодо сучасних проблем в дошкільній освіті. Зокрема, дані про кількість охоплених дошкільною освітою дітей в різній місцевості та динамікою створення додаткових мість в закладах дошкільної освіти України. Навела вражаючі факти результатів опитувань батьків, щодо підготовки дитини до школи.

Показники охоплення закладами дошкільної освіти дітей 5 років у 2017 – 2019 роках

(кількість вихованців певного віку у % до чисельності населення відповідного віку)

	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Всього	72,0	66,8	69,1
Міські поселення	79,0	73,9	76,8
Сільська місцевість	58,0	52,9	54,0

Тамара Піроженко, назвала важливі кроки до забезпечення дітей доступною та якісною дошкільною освітою:

- збільшення частки охоплення дітей дошкільною освітою;
- подолання черги;
- урізноманітнення форм освіти;
- підтримка дітей з особливими освітніми потребами;
- послуги інклюзивно-ресурсних центрів;
- підвищення статусу працівників у сфері дошкільної освіти.

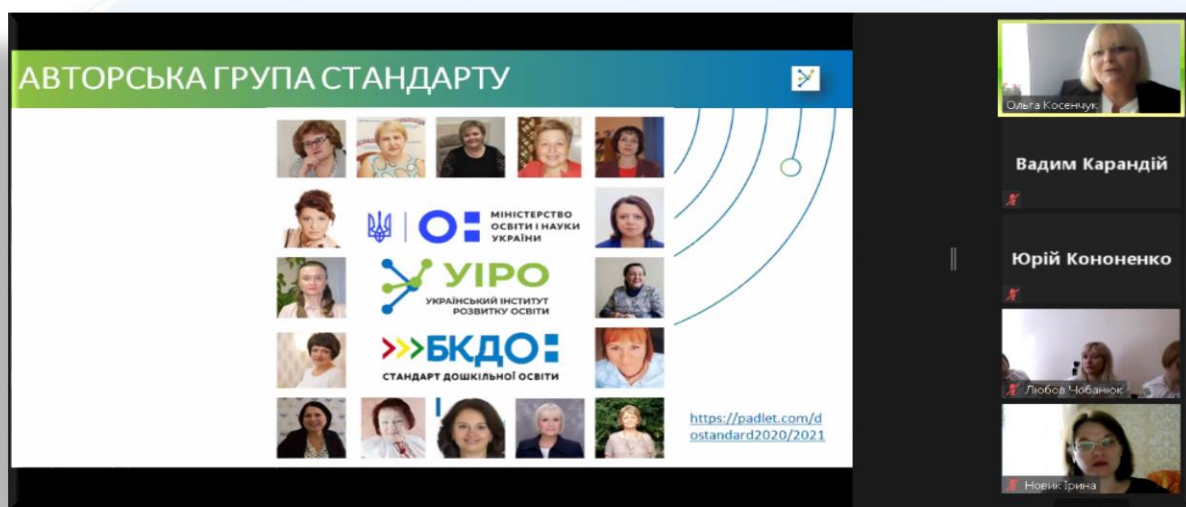

Після виступу відбулося обговорення проблем дошкільної освіти і шляхів їх вирішення, за участі **Світлани Нерянової**, начальниці відділу дошкільної освіти головного управління загальної середньої та дошкільної освіти директорату дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти МОН України. Яка відповіла на запитання учасників і зазначила про вагомість проведених зустрічей для імплементації Стандарту в заклади дошкільної освіти.

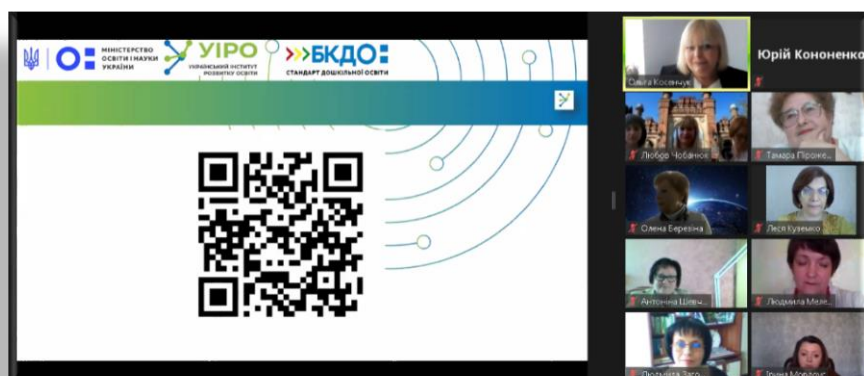

Друга частина вебінару, яка зазвичай присвячена практичній взаємодії учасників, проходила у святковій атмосфері з урахуванням завершального етапу навчання.

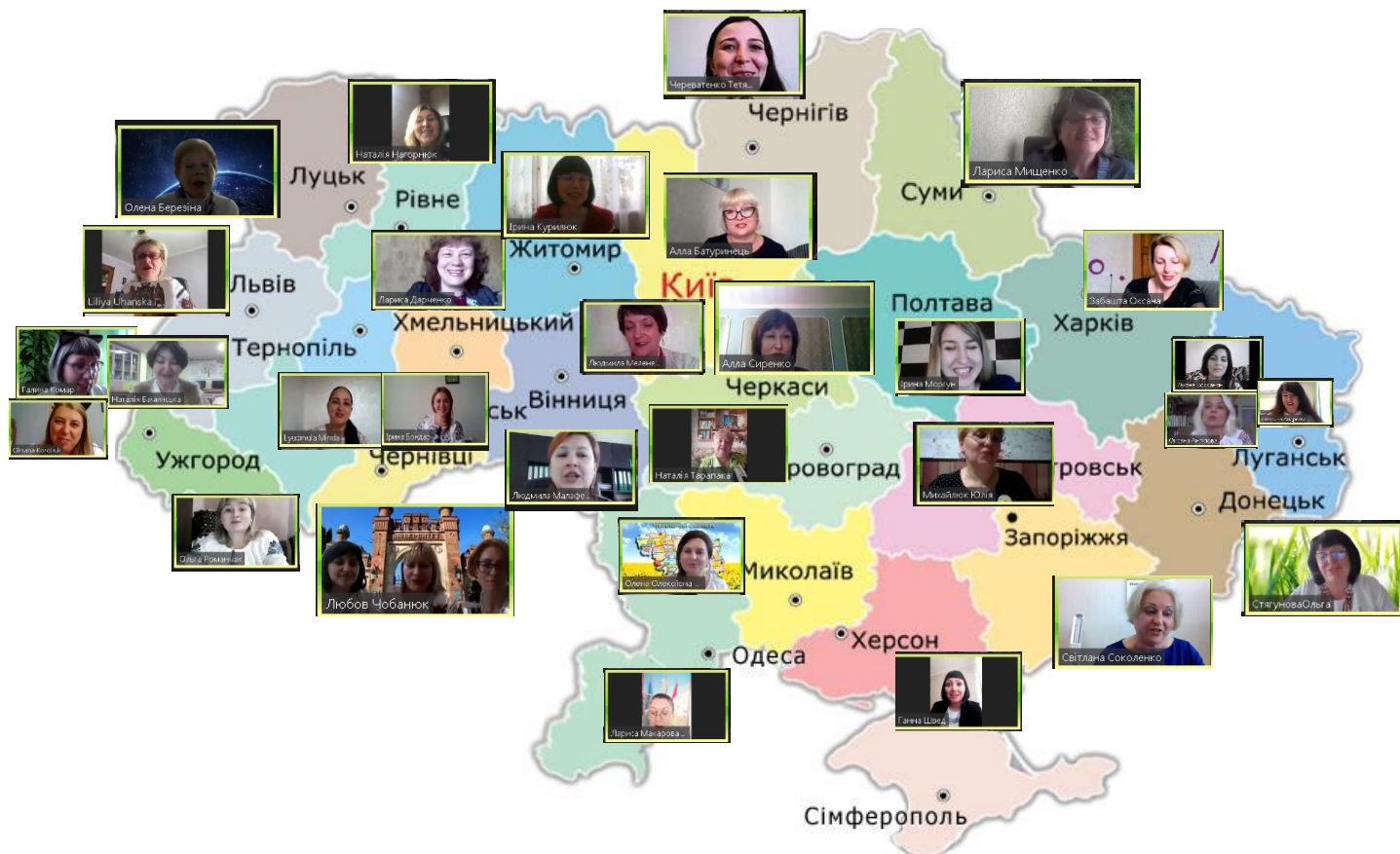
Ольга Косенчук, модераторка вебінарів, начальниця відділу дошкільної та початкової освіти УІРО, зі словами вдячності звернулася до тренерів Програми підвищення кваліфікацій – авторського колективу розробників оновленого Базового компонента дошкільної освіти та, зокрема, керівника групи – Піроженко Тамари Олександрівни. Вона подякувала кожному поіменно за їхній вагомий вклад у справу розбудови якісної і доступної дошкільної освіти в Україні.

Слова вдячності організаторам програми підвищення кваліфікації (Міністерству освіти і науки України, Державній установі «Український інститут розвитку освіти», авторському колективу розробників БКДО, які виступали експертами і тренерами вебінарів) висловили стажери – представники всіх регіонів України. Представлення виступаючих від кожної області, супроводжувалося надзвичайно креативним підходом, яке викликало шквал позитивних емоцій. Це застосування ребусів, загадок, QR-кодів, цікавих фактів про їхній регіон.

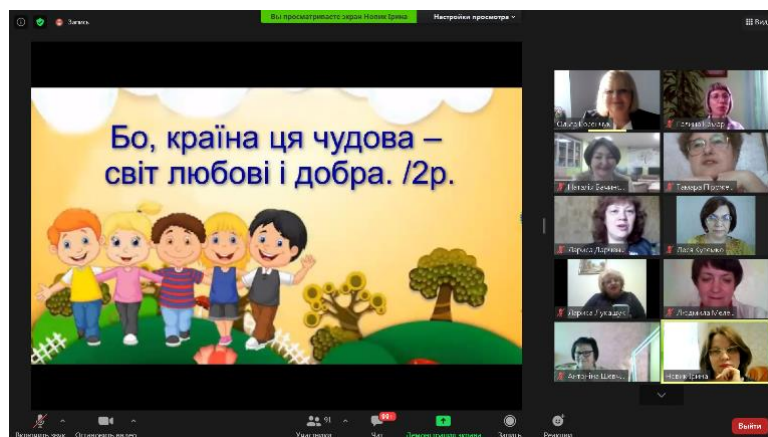
Неймовірна атмосфера емоційного єднання однодумців з усієї України, які вболівають за майбутнє дошкільної освіти та майбутнє кожної зростаючої особистості, відчувалося під час виступів представників освітянської спільноти різних областей. У своїх презентаціях, кожен демонстрував професійність та креативність – звучали вірші про дошкілля, мелодії рідного краю та слова вдячності.

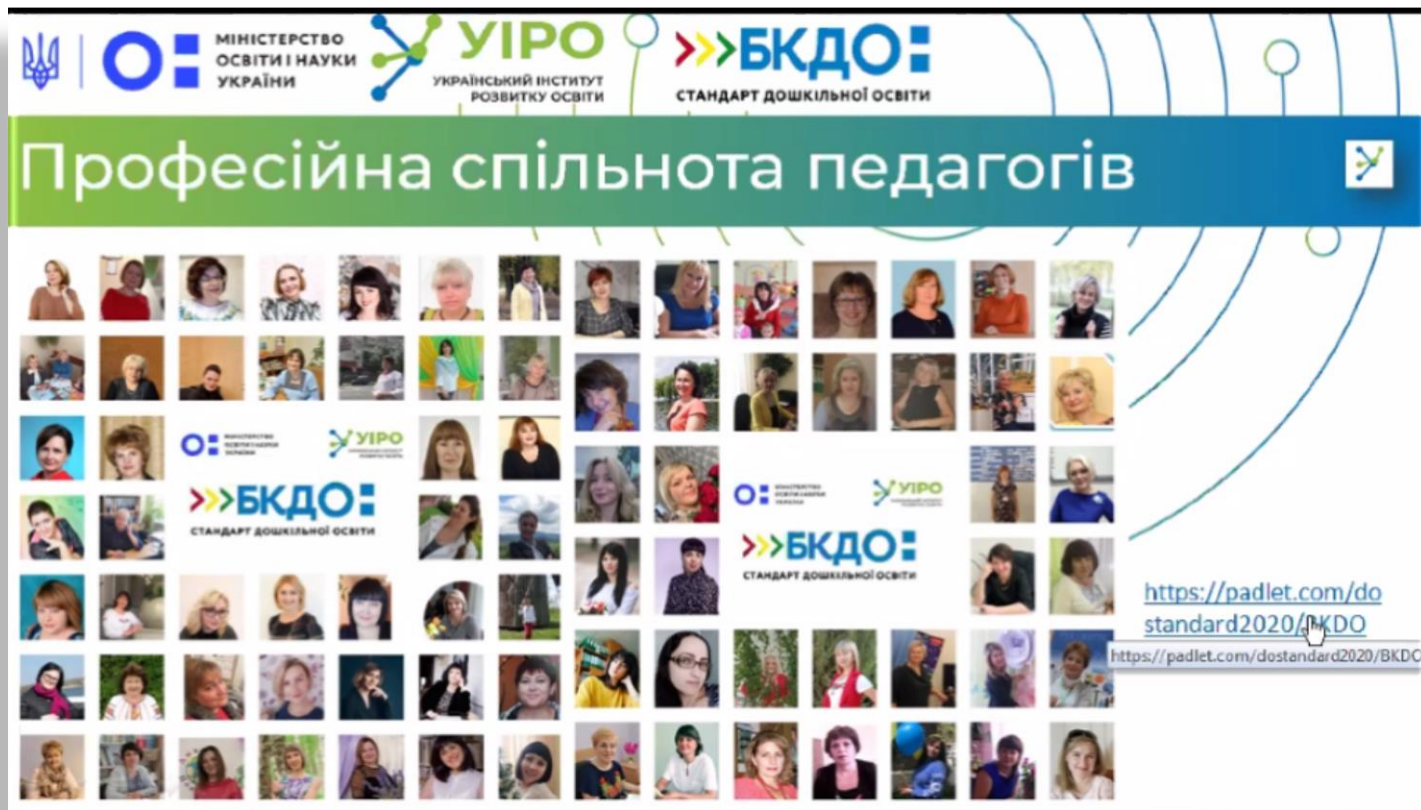

Створений, у процесі плідної співпраці, стартовий майданчик для підвищення кваліфікації педагогічних працівників з дошкільної освіти, об'єднав Україну.

На завершення зустрічі, всі учасники програми підвищення кваліфікації отримали сертифікати, які засвідчують їхню готовність до впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Стандарта дошкільної освіти України).

Позитивні емоції подарував спільно виконаний гімн дошкільника!

ДЯКУЄМО ВСІМ УЧАСНИКАМ ЗА СПІВПРАЦЮ!